

Intressanta fynd från Eskilstuna 2022

Jag är att betrakta som nybörjare när det gäller entomologi. Har länge haft ett stort naturintresse men alltid tyckt att insekter verkat lite svårt. Intresset som huvudsakligen är inriktat mot nattfjärilar började för ett par år sedan när en kompis tipsade mig att skaffa en uv-lampa och testa nattlys. Tyckte det var skoj, men det var först när jag byggde en ljusfälla som jag blev fast på riktigt. Förutom att det inkräktar mindre på nattsömnen så tycker jag att fördelen med en fälla att man får mer tid på sig att i lugn och ro kika på fjärilarna som lockats till lampan. Eskilstuna är lite av en vit fläck på kartan när det gäller rapporterade insekter, men jag vill hävda att området har mer att erbjuda än vad rapportstatistiken ger sken av. Har blivit något av en sporre för mig att bättra på fyndstatistiken och hitta nya arter. Nedan presenterar jag några av de lokaler som jag brukar placera mina fällor i och några i mitt tycke intressanta och roliga fynd som jag gjort under 2022.

Lokalerna

Jag bor i ett radhus i centrala Eskilstuna och även om jag ibland lyser hemma på tomten så blir det ofta bättre och roligare fångst om man kommer utanför stan. Min tomt är rätt trivial i form av växtlighet och dessutom är det svårt att konkurrera med gatubelys-

ningen inne i stan. Jag vill dock understryka att man kan göra en del roliga fynd även på en tämligen trivial tomt som den vid mitt hus på Jören Väwares gata.

Mina föräldrar äger mark i anslutning till Mälaren i Vallby norr om Eskilstuna. Det är huvudskälet till att jag ofta har fällor i Vallby. Eftersom jag är uppvuxen i Jäder har jag både god lokalkännedom och ett speciellt förhållande till området. Sörfjärden ligger mig varmt om hjärtat, vilket förklarar varför jag ofta lyser där.

Nabbudden, Vallby

En ung trivial blandskog med rätt hög andel björk. Platsen där jag placerar fällan ligger bara ca 50 m från Mälaren vilket gör att höstsäsongen blir lätt lång men att våren är lite kallare än på andra platser.

Bokskogen vid Fiholms slott

Ekskogen vid Fiholms slott

Ljustorn vid Jören Väwares gata.

Grundby limpa, Vallby

Gravfält mellan Hyggeby och Grundby. Ett mellanting mellan hedmarksvegetation med ljung och torrbacke med tjärblomster och gråfibbla. På lokalen finns även kattfot och backsippa. Lokalen har flera också fina sandblottor och hyser en stor population av Svartpältsbi (*Anthophora retusa*). Räknade förra året (2021) till över 100 bon.

Fiholms slott, Jäder

En väldigt fin och speciellt ädellövskog som också är Natura 2000 område. Förutom rik förekomst av lind, finns ett torrare område som är dominerat av ek. Mest speciellt är ändå att det finns gott om bok. Boken härstammar från planterade träd nära slottet, men dessa har spritt sig så pass att det nu finns så gott om självföryngrande bok att det bildats en lite bokskog. Kan kanske vara Sveriges nordligaste bokskog.

Fagervik, Barva

I kanten av vassen vid Fagervik finns en fin sumpskog som domineras av al men även innehåller fina partier med gamla grova lindar och en del ek.

Presentation av i mitt tyckte intressanta fynd (i omvänd kronologisk ordning). Fyndstatistik är hämtad från Artportalen. Då det kan finnas äldre fynd som inte finns med i Artportalen får man ta fyndstatistiken med en viss nypa salt.

1. Nattflymott (*Nomophila noctuella*), 2 ex 2022-10-28, Fagervik, Barva, Eskilstuna.
Migrerande art från Sydeuropa. Inte tidigare rapporterad i Eskilstuna (Artportalen) och bara tio fynd från Sörmland. Detta är det enda rapporterade fyndet i Sörmland från 2022.
2. Blåhuva (*Diloba caeruleocephala*), 2022-10-06, Fiholm, Jäder Eskilstuna.
Inte en jätteovanlig art men inte tidigare rapporte-

Linddominerad skog vid Fagervik

rad från Eskilstuna kommun. Jag har gått och väntat på att få den så det var extra kul när det satt två stycken vid fällan.

3. Immigrantgräsmott (*Euchromius ocella*), 2022-09-23, Grundby limpa, Vallby, Eskilstuna. Som namnet antyder en migrant från söder eller kanske från sydost. Ny art för Eskilstuna. I Artportalen finns blott sex tidigare fynd från Sörmland (alla från Södertörn). Fem av dessa från 2020 och förutom mitt ytterligare ett från 2022.
4. Grönt lavfly (*Cryphia algae*), 2022-08-21 Jören Vävares gata.
Ny art för Eskilstuna. Upptäcktes inomhus (av min son). Kom troligen in i huset när jag lyste på tomtens natten innan. Arten verkar vara på frammarsch. Många rapporter från Sörmland i år. Första fyndet i landskapet gjordes så sent som 2016.
5. Värtbjörksguldmal (*Phyllonorycter ulmifoliellus*), 2022-08 19/20 Jören Vävares gata, Kloster, Eskilstuna. Ny art för Eskilstuna. Totalt åtta fynd från Sörmland under 2022. Ett av flera roliga fynd som gjordes den varma och fuktiga natten 19-20/8. Trots flera fina fynd på ljusstornet hemma på tomtens grämer jag mig lite att jag inte orkade ut med fällor utanför stan den natten. Vem vet vad det hade gett?
6. Kanelbrunt rörfly (*Globia algae*) 2022-08 19/20 Jören Vävares gata, Kloster, Eskilstuna.
Ny art för Eskilstuna. Ett av två rapporterade fynd i Sörmland under 2022 (totalt 18 fynd). Lite överraskande att den dök upp på min tomt inne i stan, men det var en bra natt...
7. Vasspetsad sikelvinge (*Sabra harpagula*) 2022-08-13, Fiholm, Jäder, Eskilstuna.
Fenologiskt mycket udda fynd. Så vitt jag kan förstå från Artportalen det senaste rapporterade fyndet någonsin. Normalt så flyger den i juni. Arten är inte vanlig (bara 9 fynd i Sörmland), men det finns uppenbarligen en liten population kring Mälaren. Arten knuten till lind.
8. Grönt hedmarksfly (*Calamia tridens*), 2022-08-11, Vibylöt, Kjula, Eskilstuna.
Andra fyndet i Eskilstuna (första gjordes 1991). Från 2022 finns totalt sju rapporter från Sörmland.
9. Större båtspinnare (*Bena bicolorana*), 2022-07-22 och 2022-07-25, Fiholm, Jäder, Eskilstuna.
Andra och tredje rapporten från Eskilstuna (första sedan 2002). Från 2022 finns fyra rapporter av arten från Sörmland. Mina två fynd kan mycket väl röra sig om samma individ då de två lokalerna där jag hade fällorna 22/7 (Bokskogen) och 25/7 (Ekskogen) inte ligger så långt från varandra. Ett av många fina fynd från sommarens varmaste dygn.

10. Jättepraktmal (*Harpella forficella*), 2022-07-22, Fiholm, Jäder, Eskilstuna.
Inte så ovanlig art och det finns tre tidigare fynd från Eskilstuna och 8 fynd från Sörmland under 2022. Ändå en art som gjorde mig väldigt glad då jag länge gått och hoppas på den när jag vittjat fålor.
11. Kungslavspinnare (*Lithosia quadra*), 2022-07-22, Fiholm, Jäder, Eskilstuna.
Ytterligare en art som jag gått och längtat efter och som dök upp den varma natten mellan 21-22/7. Inte speciellt ovanlig i Sörmland men blott tredje fyndet för Eskilstuna.
12. Gräsmattmott (*Pediasia contaminella*), 2022-07-22, Nabbudden, Vallby, samt 2022-08-04, Strandängen Fiholmsby, Jäder, Eskilstuna. Ny art för Eskilstuna. Åtta fynd i Sörmland under 2022. Kanske är arten förbisedd. Den vilar i en typisk framåtlutad ställning, så håll koll på gräsmott med den hållningen!
13. Renfanefjädermott (*Gillmeria tetradactyla*), 2022-07-21, Lövkullen, Hammarby, Eskilstuna.
Ny art för Eskilstuna. Totalt finns fem fynd i Artportalen från Sörmland under 2022 varav två från Eskilstuna.
14. Tandmott (*Cynaeda dentalis*) 2022-07-21, Lövkullen, Hammarby, Eskilstuna.
Ny art för Eskilstuna, men hela 11 fynd från Sörmland under 2022.
15. Blystrimmig ljunngmal (*Aristotelia ericinella*), 2022-07-21, Grundby limpa, Vallby, Eskilstuna.
Ny art för Eskilstuna. Enda fyndet i Sörmland 2022. Arten är knuten till ljung och därför kanske det inte är så konstigt att den dök upp just på "limpan".
16. Lövvårtbitare (*Leptophyes punctatissima*), 2022-07-20 och 2022-10-29, Jören Vävares gata, Kloster, Eskilstuna. Rapporterad från tre lokaler i Sörmland under 2022. Verkar finnas en liten population i centrala Eskilstuna då den rapporterats årligen sedan 2020. Såg ett ex till hemma på altanen under sommaren, men noterade tyvärr inte datumet. Till skillnad från de flesta andra av mina rapporter har dessa inte någon koppling till nattlys.
17. Gulbrun skogsmygga (*Aedes annulipes*), 2022-07-14, Kinglöt, Jäder, Eskilstuna.
Ny art för Eskilstuna och blott tredje fyndet i Sörmland. Sannolikt underskattad och fynden lär nog bli fler i och med att den nya boken om Stickmyggor finns till hjälp.
18. Klövergrönglanssäckmal (*Coleophora mayrella*), 2022-07-08, Jören Vävares gata, Kloster, Eskilstuna.
Arten är knuten till ängsmark och min radhustomt känns inte riktigt som den typiska lokalen. De randa antennerna skiljer den från den närstående arten Fjällsprötad grönglanssäckmal (*C. deauratella*). Det är nästan lite märkligt att den inte är rapporterad från Sörmland tidigare. Fynd finns från alla kringliggande landskap och Sörmland sticker ut som något av en vit fläck på fyndkartan.
19. Gråpalpmal (*Acompisia cinerella*), 2022-07-08, Jören Vävares gata, Kloster, Eskilstuna.
Första fyndet från Eskilstuna, men hela 11 fynd från Sörmland under 2022.
20. Bandad hallonspinnare (*Habrosyne pyritoides*), 2022-07-02 och 2022-07-22, Fiholm Jäder Eskilstuna. Tidigare inte rapporterad från Eskilstuna, men totalt 10 rapporter i Sörmland under 2022.
21. Rödbrun bladspinnare (*Phyllodesma ilicifolium*), 2022-05-26, Fagervik, Barva, Eskilstuna.
Inte tidigare rapporterad från Eskilstuna. Totalt fyra fynd från Sörmland under 2022.
22. Vårantennmal (*Nematopogon swammerdamellus*), 2022-05-08, Fiholm Jäder och 2022-05-16 Bellvreten, Vallby Eskilstuna. Första fynden från Eskilstuna men inte ovanligt i övrigt och det finns ett 15 tal fynd från Sörmland under 2022.
23. Mindre påfågelspinnare (*Saturnia pavonia*), hona, 2022-05-06, Nabbudden, Vallby, Eskilstuna. Får komma med mest för att det är en spektakulär art. Detta är fjärde rapporten från Eskilstuna. Adulta exemplar rapporterade 9 gånger i Sörmland under 2022.
24. Tallplantsvecklare (*Rhyacionia duplana*), 2022-04-17, Nabbudden, Vallby, Eskilstuna.
Första fyndet för Eskilstuna, men från Sörmland föreligger totalt 6 fynd innan detta.
25. Större aspvarvecklare (*Acleris roscidana*), 1 ex 2022-04-17, Nabbudden, 1 ex 2022-04-30 Bellvreten och 1 ex 2022-05-16 Bellvreten, alla i Vallby, Eskilstuna. Ny art för Eskilstuna. Totalt 6 fynd från Sörmland 2022. Troligen inte så ovanlig som fyndbilden ger sken av, men då det är en vårart missas den kanske om man inte lyser tidigt på våren.
26. Vårlångvecklare (*Tortricodes alternella*), 1 ex 2022-03-25, Fiholm, Jäder, Eskilstuna. Och 3 ex samma lokal 2022-03-26. Inte tidigare rapporterad från Eskilstuna. Totalt fyra fynd från Sörmland under 2022
27. Hasselvårmal (*Semioscopis avellanella*), 2022-03-19, Nabbudden, Vallby, Eskilstuna. Ny art för Eskilstuna. Ett av två fynd från Sörmland under 2022.

Bilderna i galleriet identifieras med numren i fyndlistan.

Text och bild
Joachim Strengbohm

